

Erfgoedvereniging
kèk Liemt

Nieuwsbrief

Erfgoedvereniging Kèk Liemt

**In deze nieuwsbrief:
Hoe is het archeologie CARE project
verlopen in Liempde ?**

En

**75 jaar geleden de bevrijding van
Liempde.**

**Boek Gerard Schalkx, onze
dorpsfotograaf**

Erfgoedvereniging Kèk Liemt

Inhoud

Pagina 1.
Inhoud

Pagina 2, 3
Voorwoord van de voorzitter.

Pagina 4
Belangrijke informatie Algemene ledenvergadering

Pagina 5, 6, 7
Archeologie in Liemt CARE

Pagina 8, 9
Liempde bevrijd in 1944

Pagina 10, 11
Boek van Gerard Schalkx

Pagina 12
Werkgroepen

Pagina 13
Volgende keer in Nieuwsbrief
Colofon

Pagina 14.
Agenda Erfgoedvereniging

Erfgoedvereniging
kèk liemt

Erfgoedvereniging Kèk Liemt

Voorwoord

Van de voorzitter...

Het tweede nummer van ons Erfgoedblad ligt voor je. Er is helaas wat meer tijd overheen gegaan dan we hadden gehoopt, we hebben echter niet stilgezeten. Hierbij een korte terugblik van mijn eerste 9 maanden als voorzitter van onze vereniging.

door Els Vissers

Het archeologische weekend CARE, oftewel Community Archaeology in Rural Environments, in het weekend van 6 en 7 juli hield ons diverse weken zeer intensief bezig en het project is nog niet afgerond.

In de Erfgoedkamer van het voormalige raadhuis van Liempde staan de vondsten nog te wachten.

We gaan gedurende de wintermaanden onder leiding van archeoloog Johan Verspay, die overigens in Liempde komt wonen, de vondsten determineren en beschrijven.

We hopen dat velen van jullie komen meehelpen om op die manier kennis te maken met het archeologische speelveld. De werkgroep archeologie draait op volle toeren.

BEELDBANK LIEMPDE

We hebben een nieuwe website: www.kekliemt.nl.

Ook de beeldbank Liempde is in de lucht. Er zijn al duizenden foto's te bekijken. Neem eens een kijkje via onze Kèk Liemt-site of www.beeldbankliempde.nl.

Veel foto's moeten nog beschreven worden. Ook daar wordt hard aan gewerkt.

Iedereen kan helpen door te reageren op de te beschrijven foto's.

De website wijst zich vanzelf.

Erfgoedvereniging Kèk Liemt

Voorwoord

Vervolg van de voorzitter..

WERKGROEP ONDERHOUD KLEINE CULTUURHISTORISCHE ELEMENTEN.
Voor diegenen die heerlijk in de buitenlucht willen werken komt er een werkgroep *Onderhoud Kleine Cultuurhistorische Elementen*.

Denk hierbij aan het schoonhouden van het Mahie-grafmonument of het gras maaien op het Oude Kerkhof aan de Pastoor Dobbeleijnstraat.

Tevens staat de Maria-grot in de Kloosterhof-tuin op het lijstje.

ACTIVITEITENKALENDER

De activiteitenkalender 2020, een samenwerking tussen Natuurwerkgroep Liempde, Brabants Landschap, SPPiLL en Kèk Liemt, is gereed.

Afstemming hiervoor was essentieel anders worden de inwoners van Liempde overladen met activiteiten en is het aanbod te groot.

Ook voor volgend jaar hebben we weer diverse interessante lezingen en cursussen gepland. Daarover later meer.

Met het uitkomen van deze nieuwsbrief staan we aan de vooravond van de algemene ledenvergadering in het najaar.

In D'n Liempdsen Herd staat op 19 november onder meer de bestuursverkiezing op het programma. Het huidige bestuur is ad-interim niet gekozen, wat volgens onze statuten wel een verplichting is.

Echter, ook de tijdelijke bestuursleden stellen zich verkiesbaar voor minimaal twee jaar, waarna we aan een getrapte wisseling van de wacht denken.

We hopen de komende jaren enkele leden te laten meedraaien zodat de overdracht soepel verloopt. Ik hoop jullie op 19 november allemaal te ontmoeten.

Erfgoedvereniging Kèk Liemt

Belangrijke informatie!

Bestuur voor Erfgoedvereniging

De algemene ledenvergadering vindt dinsdag 19 november plaats. Er is nog geen bestuur voor de Erfgoedvereniging gekozen; bij het opstarten waren al mensen gevraagd om *for the time being* de bestuursfuncties uit te voeren. Nu breekt dus het moment aan om hier een meer permanent karakter aan te geven.

Moet er wat veranderd worden?

Wil jij inspraak hebben in wat er gebeurt in de Erfgoedvereniging?

Vind je het gewoon gezellig om met andere leuke mensen iets te regelen of is het om andere redenen interessant om in het bestuur plaats te nemen?

Doe dan mee!

Het huidige interim-bestuur zal zich ook verkiesbaar stellen, maar aanvulling is altijd wenselijk.

Aanmelden kan via e-mail: info@kekliemt.nl.

De algemene ledenvergadering is **19 november tussen 19.30 en 22.00 uur in bezoekerscentrum D'n Liempdsen Herd.**

Aanmelding cursus storytelling

Hallo Allemaal,

Graag wil ik jullie polsen of er interesse bestaat om een gratis cursus te volgen op gebied van schrijven.

Erfgoed Brabant biedt jullie een cursus aan over Storytelling: "Hoe maak ik een kort verhaaltje pakkend".

Het betreft ongeveer 3 bijeenkomsten en natuurlijk wat oefeningen.

Voor Erfgoed Brabant betreft het een pilot om uitzoeken of ze hiervan een cursus kunnen opzetten voor hun Erfgoed Brabant Academie.

De start, bij voldoende interesse, is in januari.

Laat even weten of jullie willen deelnemen. Bij voorbaat dank.

Opgeven voor de cursus via info@kekliemt.nl.onder vermelding van ***cursus storytelling***

Erfgoedvereniging Kèk Liemt

Archeologie in Liemt

CARE blijkt een overweldigend succes

Het project Community Archeology Rural Excavations, oftewel CARE, ging in juli van start. De aftrap in Liempde zorgde voor een fantastisch vliegwiefeffect. Waar de erfgoedvereniging nog enkele tientallen geïnteresseerden mocht ontvangen, werd eind augustus de reprise in Gemonde door een kleine 150 mensen opgepakt.

CARE werd tevens genomineerd voor twee prijzen: de Brabantse Erfgoedprijs 2019 en De Grote Archeologieprijs.

door Pål Jansen

Hoewel CARE, we noemen het ook wel Gemeenschapsarcheologie in Het Groene Woud, de prijzen niet in de wacht kon slepen, was de nominatie an sich al een hele eer. Maar het was niet zonder reden dat CARE hoge ogen gooide: het bleek een fantastische kennismaking voor inwoners met lokale archeologie en erfgoed.

Als deelnemer had ik de eer om op de locatie aan de Parkstraat deel te nemen.

Net als de andere archeologen in de dop die elders in Liempde bezig waren, groef mijn team (naast mijzelf bestaande uit Dik Bol en Jack van Vlokhoven) het putje van een bij een en een kleine meter diep om op zoek te gaan naar verborgen schatten.

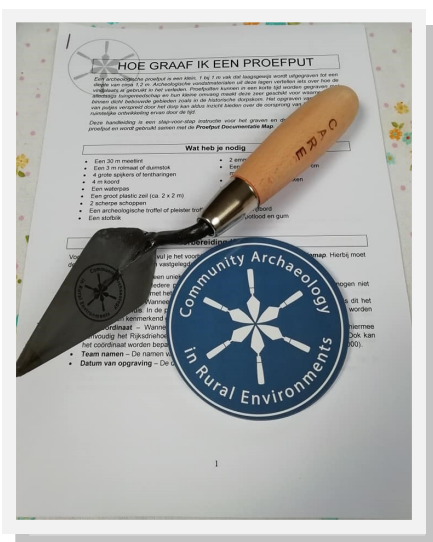
De taak voor deelnemers was simpel en de beloning groot.

Met iedere schep in de grond konden we immers een belangrijke vondst hebben opgedoken die relevant is voor de Liempdse geschiedschrijving.

Aardig is om te fantaseren wat er heeft plaatsgevonden in de tuin waar we hebben gegraven. Hoe dieper we komen, hoe meer puin omhoog kwam: zou een boer hier decennia terug de restanten van zijn afgebroken schuur hebben gedumpt?

Of was dit het begin van een historische Romeinse boerderij.

„Onwaarschijnlijk“, wist Dik al te vertellen, „want in dit gebied werden die vooral van hout gemaakt.“ Maar hij sloot niets uit: „Dát zou pas een vondst zijn.“

Erfgoedvereniging Kèk Liemt

Archeologie in Liemt (vervolg)

GEMEENSCHAP

CARE moet 'gemeenschapsarcheologie' bevorderen. De activiteit wordt door de Universiteit van Amsterdam onder leiding van onderzoeker Johan Verspay en in samenwerking met onder meer erfgoedvereniging Kèk Liemt georganiseerd.

Dit jaar waren ook Woensel en recent dus nog Gemonde aan de beurt, Esch en Boxtel volgen nog.

Enerzijds moet het onderzoek tot relevante resultaten leiden. „Archeologie was altijd al onlosmakelijk verbonden met nieuwbouw aan de randen van plaatsen: dan vindt er onderzoek plaats”, legde Johan Verspay van de Universiteit van Amsterdam (UvA) uit in aanloop naar de uitvoering van CARE.

De studie wordt samen met universiteiten uit het Verenigd Koninkrijk, Tsjechië en Polen uitgevoerd en wordt ook ondersteund door streekfonds Het Groene Woud.

Er loopt ook nog een onderzoek parallel aan CARE die de sociale aspecten ervan in kaart brengt. „Onze vooronderstelling is dat het in aanraking komen met erfgoed, dus de historie van je woonplaats, een positieve invloed heeft op hoe iemand zijn gemeenschap ervaart”, vertelde Ambra Brizi van de Exeter University. Laura Schneider (UvA) vulde aan: „Tussen diverse Europese landen (achttien in totaal) is het Faro-verdrag ondertekend.

In dat beleidsdocument staat vastgelegd dat in aanraking komen met erfgoed, het welzijn van mensen bevordert.”

Dit onderzoek is een manier om die stelling te onderbouwen. „We lieten mensen vooraf enquêtes invullen over hoe zij tegenover hun gemeenschap staan. Straks vragen we om nog een lijst in te vullen en die gaan we dan vergelijken met elkaar. Dat wordt aangevuld met interviews.”

KINDEREN

Naast onze put, werd op nog zeven andere plekken gegraven in het dorp. Tegelijkertijd trokken de putten met de gravende Liempdenaren, gekleed in fluorescerende hesjes van CARE, veel bekijks. Want ja, het is natuurlijk niet alledaags als een groep mensen in zo'n geel tenue bij inwoners in de voortuin aan het graven is.

De bewoners van het perceel aan de Parkstraat waar wij bezig waren, vonden het overigens ook een erg leuk project. En het werkte ook verbroederend: de deelnemers hielden elkaar op de hoogte van hun vondsten. „Jullie hebben een muntstuk gevonden?”, zei Dik destijds, die een telefoontje kreeg van een andere archeoloog-in-spe. „Oh, een euro-muntstuk, haha.”

Erfgoedvereniging Kèk Liemt

Archeologie in Liemt (vervolg)

PUINLAAG

Sommige gronden bleken door puin ondoordringbaar.

Het putje waar ons team mee bezig was, nummer twaalf, bleek flink wat bouwafval te herbergen.

Mijn vervanger op zondag (ik kon alleen op zaterdag meedoen) bracht tegen het einde met vier emmers aan bij voorzitter Els Vissers van Erfgoedvereniging Kek Liemt. „Oh nee toch? Ik kan niet meer”, verzuchtte zij.

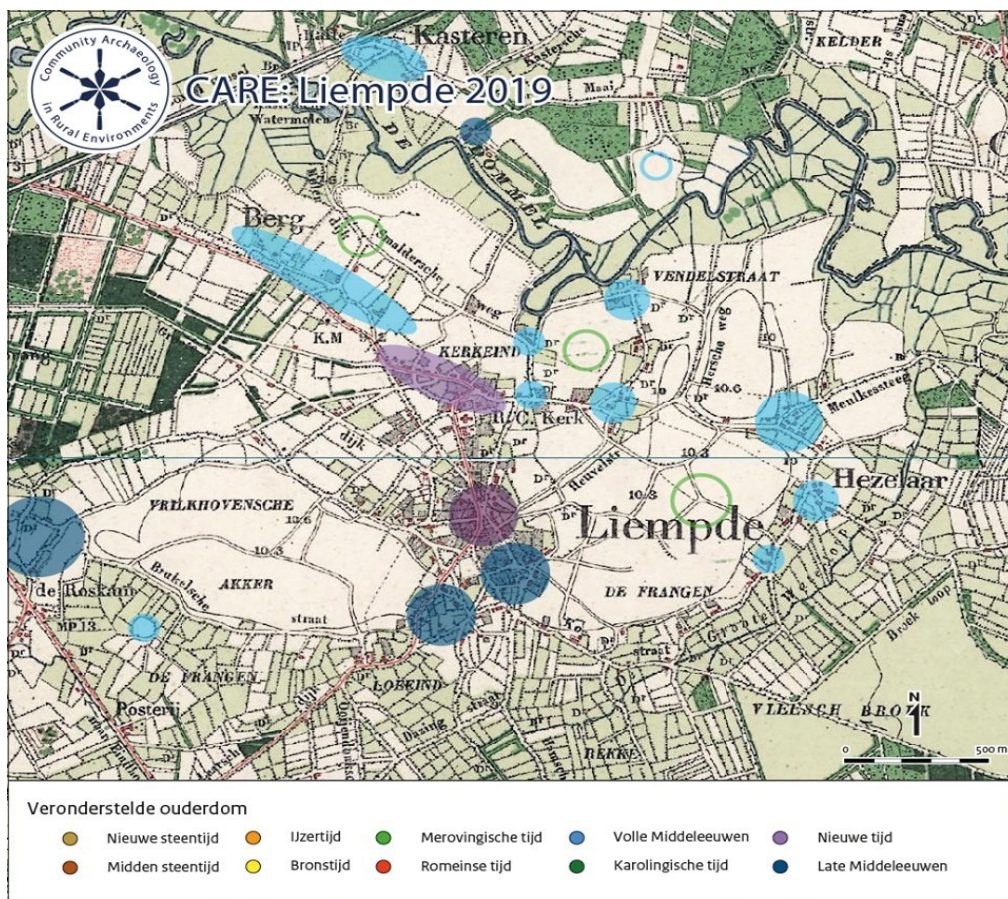
Maar de beloning is groot voor alle geleverde inzet.

Er waren relevante vondsten gedaan, zoals een ronde ijzeren kartetskogel van dertig millimeter doorsnee.

Maar ook Siegburg-aardewerk uit de vijftiende eeuw.

Maar nog meer bleek het voor inwoners een prachtige kennismaking met hun eigen erfgoed.

Dat belooft wat voor 2020: dan zal CARE nog een keer worden georganiseerd in Liempde.

Erfgoedvereniging Kèk Liemt

Liempde bevrijd in 1944 WOII

Liempde en de Tweede Wereldoorlog

De 2nd Seaforth van de Schotse 51ste Highland Division bevrijdde Liempde op 24 oktober 1944, inmiddels 75 jaar geleden. De term 'bevrijd' was echter misschien wel een te groot woord, omdat de Duitsers op de genoemde datum al lang en breed waren vertrokken.

We stonden dit jaar op vier momenten stil bij 75 jaar bevrijding van Liempde. De film 'Liempde en de Tweede Wereldoorlog' werd getoond in zowel D'n Liempdsen Herd op 30 april als in bibliotheek Boxtel op 5 oktober. De jaarlijkse dodenherdenking op 4 mei met kranslegging had plaats bij het oorlogsmonument in het Concordiapark. Ook was er op 30 september een lezing in D'n Liempdsen Herd over Liempde en WOII. De vertoning van de film op 30 april zorgde voor een uitpuilende schuur van het bezoekerscentrum aan de Barriereweg. Deze activiteit was de opmaat voor de lezing door onze secretaris Arnold van den Broek, die op 30 september het thema 'Liempde en de Tweede Wereldoorlog' belichtte: opnieuw was de zaal uitverkocht.

KILLED IN ACTION

De lezing was gericht op de gesneuvelde oom van Van den Broek, naar wie hij is vernoemd. Vliegenier Arnold van den Broek was *'killed in action'* tijdens een van de bombardementsvluchten op vijandelijke koopvaardijsschepen voor de Nederlandse kust. In de nacht van 29 op 30 mei 1942 werd zijn toestel, de Hudson Wageningen, getroffen: het vliegtuig explodeerde in de lucht. Van den Broek werd 30 jaar. Naast de vliegenier werd stilgestaan bij alle Liempdse militaire- en burgerslachtoffers die vielen voor onze vrijheid. Zo sneuvelde Evert Traa op 10 mei 1940 op de eerste dag dat de Duitse bezetter Nederland binnenviel. Traa verdedigde de Peel-raamstelling nabij Maasbracht. Zijn oorlogsgraf is nog steeds aanwezig op de rooms-katholieke begraafplaats van de Sint Jans Onthoofdingskerk.

Erfgoedvereniging Kèk Liemt

Liempde bevrijd in 1944 WOII vervolg.....

VERBODEN MONUMENT

Tijdens de lezing werd ook het verboden oorlogsmonument besproken dat voor het huidige David en Goliath-monument in het Concordiapark stond.

Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen gaf geen toestemming omdat het niet voldeed aan de vormvereisten.

Tevens passeerde de grote bevrijdingsoptocht in Liempde de revue.

Deze vond plaats op 5 mei 1955. Tot slot was er aandacht voor de dankbaarheid van de dorpsbewoners jegens Boxtel nadat op 2 oktober 1944 het bevel kwam dat een groot deel van de Liempdenaren moest evacueren.

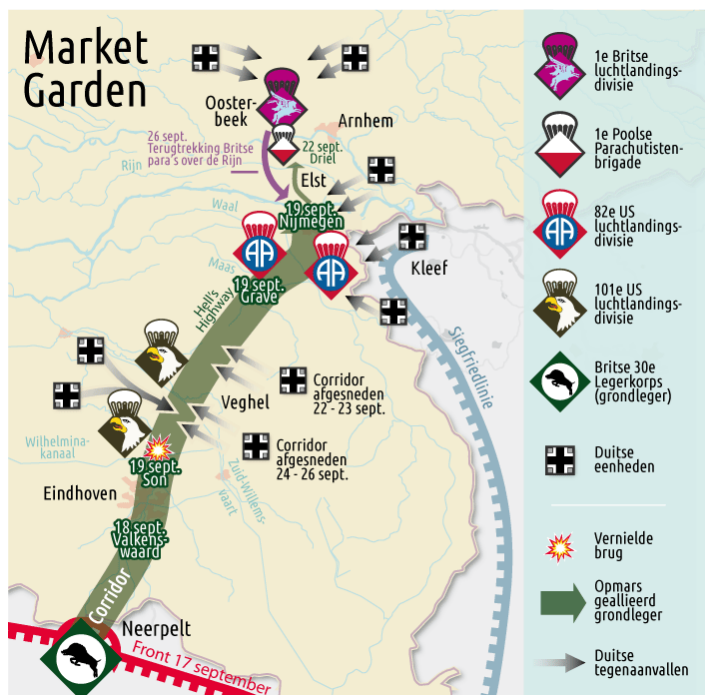
Overigens is ook Boxtel bevrijd door de 2nd Seaforth.

In Museum Boxtel (MuBo) aan de Baroniestraat 18 was tot 3 november een interessante tentoonstelling te zien over de oorlogsjaren 1940-1944, waarbij ook Liempde niet is vergeten.

NIET VERGETEN

In aanloop naar 2020, wanneer Nederland 75 jaar bevrijding viert, wordt in samenwerking met de VVV Boxtel, bibliotheek Babel Boxtel, Heemkunde Boxtel, Erfgoedvereniging Kèk Liemt en de gemeente een programma opgesteld dat loopt tot mei 2020.

De hoofdlijnen zijn op 25 oktober gepresenteerd tijdens een bijeenkomst voor de met als thema 'Alles is tevergeefs als we vergeten'. In de volgende nieuwsbrief meer hierover.

Erfgoedvereniging Kèk Liemt

Boek Gerard Schalkx onze dorpsfotograaf

Stichting Kèk Liemt brengt nieuw boek over Gerard Schalkx

door Marloes van Heerebeek-Martens

In 2017 werd in bezoekerscentrum D'n Liempdsen Herd de overzichtstentoonstelling 'Gérard kieke 50 jaar' ingericht.

In twee weekeinden trok de foto-expositie van het werk van Gerard Schalkx, de bekendste fotograaf in Liempde, meer dan duizend bezoekers.

De Liempdenaar exposeerde er honderden foto's die de ontwikkeling van ons dorp en haar inwoners liet zien.

Bezoekers haalden herinneringen op aan al die bijzondere gebeurtenissen die Gerard door de jaren heen vastlegde.

Deze expositie was de reden voor stichting Kèk Liemt om de drukbezochte fototentoonstelling een passend vervolg te geven. En dat krijgt de expositie in de vorm van de ontwikkeling van een actief dorp in beeld.

Duizenden foto's heeft Schalkx al op zijn naam staan, sinds hij ruim 63 jaar geleden voor het eerst een echte fotocamera in handen kreeg.

Door zijn ogen heeft hij in zwart-wit en later in kleur, analoog én digitaal, laten zien hoe zijn dorp veranderde en het dagelijks leven eruitzag.

KIND AAN HUIS

Als kind aan huis bij de kinderen van familie Van der Velden, beter bekend als De Kleuskes, op reportage bij boer Driek of onbezorgd rondstruinend over de erven op Kasteren: Schalkx legde het vast op de gevoelige plaat.

Jarenlang verbeeldde hij ook het 'Rijke Roomsche Leven' tijdens fotosessies met de eerste communicantjes.

Tevens fotografeerde hij de mensen die bouwden aan een nieuw dorp, burgemeesters en wethouders en dorpsbestuurders van clubs en verenigingen.

Erfgoedvereniging Kèk Liemt

Vervolg... Boek van Gerard Schalkx

GEWONE MENSEN

Liever nog portretteert hij gewone mensen die in Liempde wonen en werken, dansen en sporten, feesten en rouwen.

Mensen die zich eenmaal per jaar, tijdens de Boeremèrt, massaal in boerenkiel hijsen in een poging om grootmoeders tijd niet te vergeten.

Sterker nog: om die periode zo af en toe nog eens innig te omarmen.

Schalkx was er alle jaren bij om het tafereel vast te leggen.

Voor zijn eigen collectie, voor Kèk Liemt en voor stichting Brabants Centrum.

Een belangrijk onderdeel van zijn oeuvre vormt de enorme collectie nieuwsfoto's die hij maakte.

TE KOOP

Dit alles is te zien in het boek over Schalkx. De presentatie ervan vindt vrijdag 15 november plaats in de raadzaal van Boxtel aan de Dr. Van Helvoortstraat.

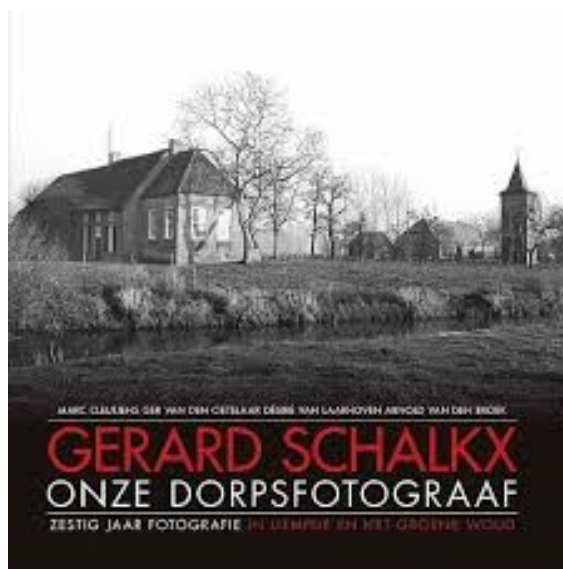
Ook is er datzelfde weekeind een speciale expositie in D'n Liempdsen Herd.

De tentoonstelling is te bezichtigen op

- Vrijdag 15 november van 19:00 tot 22:00
- Zaterdag 16 november van 10:00 tot 17:00
- Zondag 17 november van 10:00 tot 17:00

Op zondag vertrekt ook een fietstocht vanuit D'n Liempdse Herd om 10:00.

De route laat het veranderende Liempde zien door de jaren heen.

Erfgoedvereniging Kèk Liemt

Werkgroepen

Vereniging heeft een gezonde basis nodig

Een levendige vereniging karakteriseert zich doordat veel leden actief zijn binnen de club en dat niet alles aan een bestuur wordt overgelaten.

Onze jonge Erfgoedvereniging Kèk Liemt wil ook graag deze gezonde basis. Vandaar de oproep aan jullie als leden om eens een kijkje te gaan nemen op de nieuwe website www.kekliemt.nl/erfgoedvereniging, met name onder het kopje Werkgroepen.

door Jelle Faber

De vereniging is op zoek naar leden die invulling willen geven aan het opstarten van de werkgroepen van de Erfgoedvereniging.

Zij houden zich bezig met onderzoeken, bestuderen, beheren, verzamelen en publiceren over de plaatselijke geschiedenis, oudheden, volkskunde en het cultureel erfgoed.

De volgende werkgroepen bestaan er:

- * Archeologie Boxtel/Liempde
- * Archiefonderzoek extern
- * Archiefonderzoek intern
- * Beeldbank Liempde
- * Collectiebeheer
- * Erfgoededucatie
- * Genealogie/bidprentjescollectie
- * Kleine cultuurhistorische elementen

Op de website tref je een korte beschrijving aan wat de werkgroepen inhouden en de namen van de voorzitters van de verschillende werkgroepen.

Deze zouden je eventueel ook meer over de desbetreffende werkgroep kunnen vertellen.

Dus nogmaals de oproep: kom onze vereniging versterken.

Aanmelden kan via info@kekliemt.nl, waarvoor dank.

Erfgoedvereniging Kèk Liemt

Volgende keer in de Nieuwsbrief!

- Informatie Algemene ledenvergadering voorjaar 2020
- Ons cursusaanbod 2020
- Hezelaar in beeld
- Oproep voor activiteiten in 2020
- Expositieruimte De Kleuskes
- Naamgeving nieuwsbrief

Oproep materialen / foto's over Hezelaar

Na de eerste kadastercursus begin dit jaar, is de groep bezig Hezelaar in beeld te krijgen

In vervolg erop zijn we op zoek naar foto's en verhalen van Hezelaar. Kortom alles is welkom.

Men kan dit sturen naar info@kekliemt.nl Dan gaan wij er mee aan de slag.

Alvast bedankt!

Colofon

Redactie

Arnold van den Broek
Jelle Faber
Marloes Martens-Van Heerebeek
Theo Martens-Van Heerebeek
Eric van der Heijden
Pål Jansen

Vormgeving

Eric van der Heijden

Eindredactie

Pål Jansen

E-mail: info@kekliemt.nl

Activiteitenkalender 2019

Erfgoedvereniging Kèk Liemt

Datum	Tijd	Activiteit	Locatie/ Vertrekpunt	Organisatie
Novem- ber				
19 nov	19:30 tot 22:00	Algemene ledenvergadering	D'n Liempdsen Herd	Erfgoed ver. Kèk Liemt
25 nov	19:30 tot 22:00	Heerenbeek in relatie tot Liempde door Ger van den Oetelaar	D'n Liempdsen Herd	Erfgoed ver. Kèk Liemt
Decem- ber				
16 dec	19:30 tot 22:00	Liempse boerderijen door Jan Timmers	D'n Liempdsen Herd	Erfgoed ver. Kèk Liemt

Tot ziens

bij de Erfgoedvereniging Kèk Liemt